

Kielitietoinen ja monikielinen koulu

POM johdanto, 8.10.2020

Luennot, tehtävät ja pohdinnat

Tamás Péter Szabó, Josephine Moate & Pauliina Sopenen

tamas.p.szabo@jyu.fi josephine.moate@jyu.fi

Department of Teacher Education

Merilahden koulu

<https://www.youtube.com/watch?v=VbEzXcyrzXk>

**How many different
languages
do we have here?**

Kielitietoinen ja monikielinen koulu - PROpe työskentely

- **Eettinen osaaminen**: Pystyt tunnistamaan ja analysoimaan toimintaasi eettiseltä kannalta ja toimimaan ristiriitatilanteissa eettisten periaatteiden pohjalta.
- **Tieteellinen osaaminen**: Perustat toimintasi ja ammatillisen kehityksesi tieteelliselle ajattelulle. Hankit perustellusti ja järjestelmällisesti tietoa ja arvioit tietoa kriittisesti.
- **Vuorovaikutusosaaminen ja moninaisuuteen liittyvä osaaminen**: Kykenet toimimaan yhteistoiminnallisesti vuorovaikutustilanteissa ja ryhmissä. Olet kykenevä ja kiinnostunut kuuntelemaan toista ja kykenevä viestimään erilaisissa vuorovaikutussuhteissa. Kykenet tiedostamaan ja haastamaan moninaisuuteen liittyviä asenteitasi ja uskomuksiasi ja toimimaan ymmärtäen, että jokainen ihminen on erityinen ja omanlaisensa edellytyksineen ja taustoineen. Kykenet toimimaan vuorovaikutuksessa kulttuurisesti moninaisissa konteksteissa.
- **Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen**: Kykenet kriittisesti arvioimaan yhteisön arvoja, normeja ja toimintakäytänteitä ja osallistut niiden kehittämiseen. Kykenet tunnistamaan ja arvioimaan laajempia yhteiskunnallisia rakenteita, esimerkiksi poliittisten, kulttuuristen, taloudellisten ja historiallisten tekijöiden merkitystä oppimiselle, oppilaille ja opetukselle sekä koulutuksen tasa-arvolle.
- **Pedagoginen osaaminen**: Kykenet suunnittelemaan, toteuttamaan, eriyttämään, arvioimaan ja kehittämään erilaisia oppimisprosesseja. Ymmärrät oppimiselle asetettujen tavoitteiden, pedagogisen toiminnan ja arvioinnin välisen yhteyden vuorovaikutteisissa oppimis- ja ohjausprosesseissa. Osaat ohjata heterogeenisiä opetusryhmiä sekä suunnitella ja toteuttaa oppimistilanteita siten, että ne vahvistavat oppilaiden osallisuutta ja kiinnittymistä oppimiseen ja kouluun.
- **Hyvinvointia vahvistava osaaminen**: Kykenet tunnistamaan ja kehittämään fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia edistäviä tekijöitä itsessäsi sekä yksilöiden, ryhmien ja kouluyhteisön tasolla. Saat valmiuksia tukea oppijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia moniammatillisesti ja yhteistyössä huoltajien kanssa.
- **Esteettinen osaaminen**: Ymmärrät ihmisen kehollisena olentona, jolla on mahdollisuus moniaistiseen ympäristö

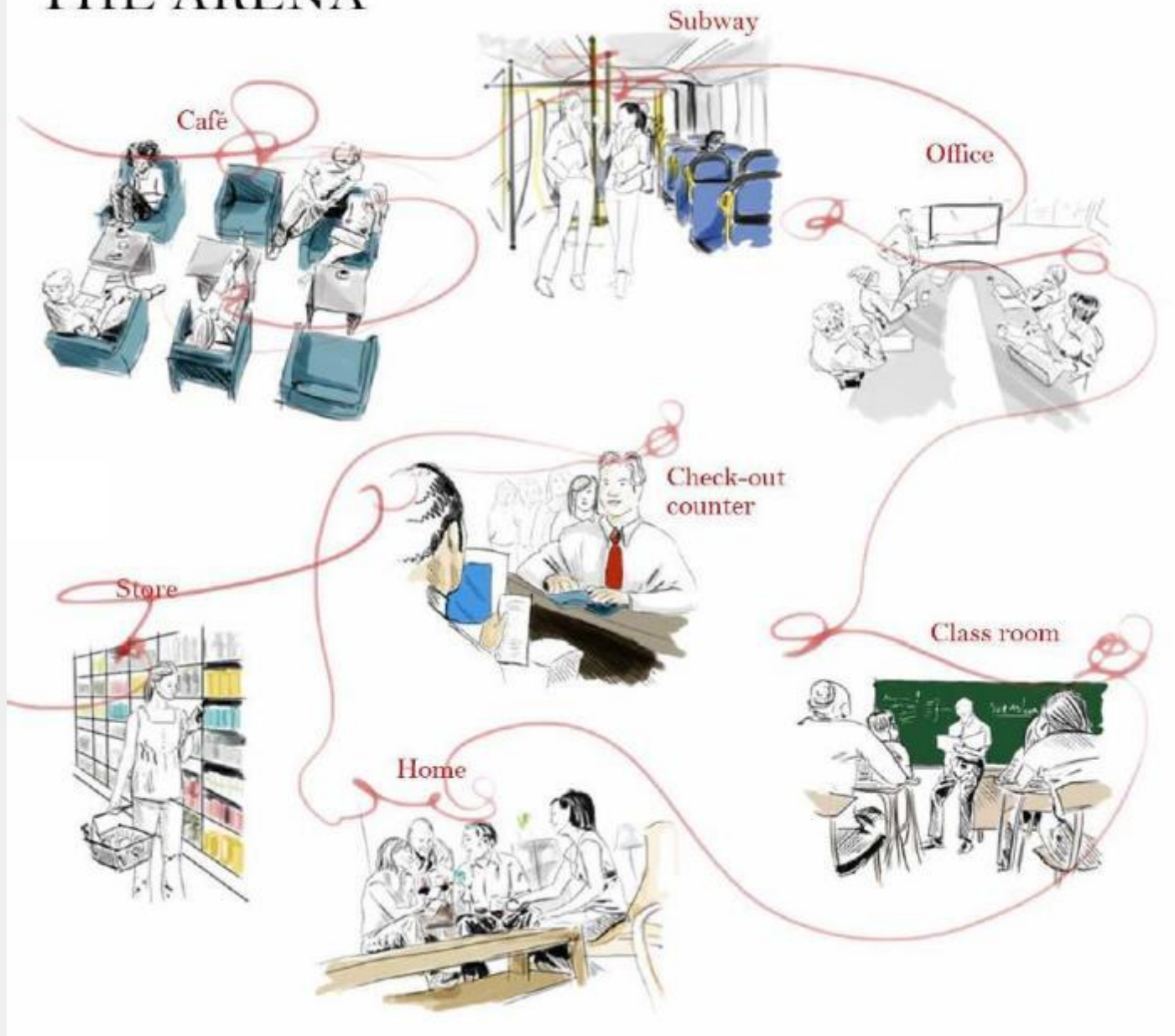

Language awareness

- How
 - language is present in education,
 - language can be conceptualised, and
 - the implications these conceptualisations have for education.
- We can approach language awareness through the material culture of schools (i.e., interaction with and through objects)

THE ARENA

- *Språkskap – Swedish as a social language* (Brendon Clark and Karl Lindemalm, eds., 2011: 2)

Existing language provision and pedagogy

- Second official language (toinen kotimainen)
- Foreign language classes (e.g. English, French, Spanish)
- CLIL provision & bilingual schools (bilingualism enriches rather than undermines overall literacy skills)

- Official languages but no registered bi- or multi-lingual

- Preparatory classes
- Heritage language education

(Mustaparta 2015; Merisuo-Storm, 2007; Szabó et al. 2018)

From Tamás' fieldwork

Legitimizing spaces on school premises for particular languages which are deemed to be of value, while erasing others

Dilemmas for successful education

- There are several languages spoken by pupils that are **not highly valued** in Finnish mainstream education (e.g. Nikula et al.: *Linguistic Diversity as a Problem and a Resource – Multilingualism in European and Finnish Policy Documents*, 2012)
- “**Heritage languages**” are usually taught in evening schools (voluntary participation, out of school premises; limited ownership of space)
- 2nd generation pupils not achieving the literacy and numeracy levels of Finnish peers (e.g. special issue of *Kasvatus*: ”Maahanmuuttajuus, etnisyys ja koulutus” (2017/3)

Repertoires

- The multilingual **repertoires** of people are predominantly conceptualized and supported in terms of national languages, recognized minority languages and global languages, especially English (e.g. Nikula et al. 2010).
- The languages of unrecognized minorities are not visible nor promoted at the same time.

Äidinkielet 4.8.2017
Jakaumat
04.08.2017 13:45:50
Äidinkieli->Nimi:

1.	1
2. akan	2
3. albania	27
4. arabia	60
5. aramea	2
6. armenia	2
7. bengali	4
8. berberikieli	1
9. bosnia	3
10. bulgaria	2
11. burma	6
12. chin	1
13. dari	1
14. englantti	15
15. farsi	2
16. hindi	1
17. igbo	1
18. italia	2
19. karen	1
20. kayah	3
21. kazakki	1
22. kiina	2
23. kikongo, kongo	2
24. kinyarwanda	1
25. korea	1
26. kreikka	1
27. kurdi	32
28. limbum	1
29. lingala	9
30. makedonia	2

31. mandingo	2
32. mongoli	1
33. myanmar	1
34. nsei	1
35. portugali	1
36. puola	1
37. ranska	3
38. romania	1
39. somali	50
40. soranin kurdi	4
41. suomi	498
42. tamazighth	1
43. tamili	8
44. thai	4
45. tsetseeni	4
46. tuntematon	12
47. t	
48. t	
49. twi	4
50. venäjä	68
51. vietnam	28
52. viro, eesti	64
Yht.	955

unknown

Photo: © Eija Aalto

From Tamás' fieldwork

Whereas the list suggests 'one person one language', pupils perceive the presence of multiple languages within their everyday activities in a more complex and more personal way.

- Student-drawn and teacher-printed movable signs to display the names of weekdays and words of pupils' choice in several languages (here: Spanish, German and English)
- This kind of activity is not restricted to particular languages

From Tamás' fieldwork

Resources, ownership and expertise

- Speaking Finnish as an additional language is still exotic in Finland
- Children can be (but seldom are) considered **experts** of languages (e.g. Lehtonen: *Shifting roles – children as language experts*, 2017)
 - pupils taught each other e.g. to write Cyrillic, Arabic, etc.
 - a “silent” pupil with emerging Finnish skills became the most skillful and acknowledged expert of Arabic in the school community
 - teachers admitted their illiteracy in several scripts including Arabic

”With languages you can get friends”

Photo: © Voima

<http://voima.fi/artikkeli/2017/kielen-voima/>

Translanguaging for Equal Opportunities: Speaking Romani at School (2019–2021)

<https://www.jyu.fi/edupsy/fi/tutkimus/tutkimushankkeet/translanguaging>

- **Meet us at the SDG4 Seminar**
on 23 October 10:00–11:30 a.m.
- Register by 10 October at <https://www.jyu.fi/edupsy/en/events/registration-for-sdg-4-quality-education-for-all-seminar-2020>

Steps towards language aware education

- Acknowledging languages as known by pupils and their communities
- Recognising the way in which language is present within existing practices and how pupils are socialised into the use of language in particular ways
- Recognizing different languages as part of school environments

Space creation through activities

- **”Conversation among generations”** classes are examples of joint knowledge construction with parents and grandparents (example from Hungary)
- Interaction can be multilingual and/or dialectal as well.
- A tool for status management: parents contribute to school work, pupils see how skillful their peers’ (grand)parents are.

Language-friendly spaces

- It is necessary that the students contribute to the planning of their environment
- The increased visibility should increase multilingual interaction in practice. Mere decorations are insufficient

Photos: Kury et al. 2014. *Sprachenfreundliche Räume gestalten* [Designing language-friendly spaces]. Akademie Graz

Food for thought (1)

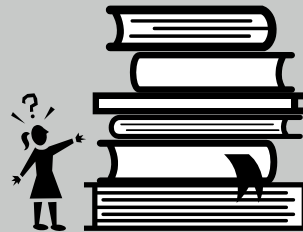
- How and when do you use different languages?
- What makes it easier or more difficult to use different languages?
- What is the value of being able to use different languages?

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

'jokainen opettaja on kielen opettaja'

'Every teacher is a language teacher' (OPS, 2014)

- ”Suomalainen kielikoulutus on muutoksessa, jota vauhdittavat kansainvälistyminen ja monikielisyyden lisääntyminen yhteiskunnassa sekä uudet ajatukset kokonaisvaltaisesta, monikielisyttä ja kielitietoisuutta tukevasta kielikasvatuksesta (VASU 2016; ESIOPS 2014; POPS 2014). Laajasti ajateltuna kielten oppiminen sisältää äidinkielet sekä toiset ja vieraat kielet jaulottuu koko ihmisen elinkaaren läpi varhaislapsuudesta vanhuuteen.”

Skinnari, K., & Halvari, A. (2018). Varhennettua kieltenopetusta vai kaksikielistä toimintaa?: varhaisen kieltenopetuksen puurot ja vellit. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 9(4).

As Woolfolk comments (ch.2, p.56)

Benefits of bilingualism

- There is no cognitive penalty for children who learn and speak two languages. In fact, there are benefits. Higher degrees of bilingualism are correlated with increased cognitive abilities in such areas as concept formation, creativity, theory of mind, cognitive flexibility, and understanding that printed words are symbols for language. In addition, there children have more advanced metalinguistic understanding of how language works...
- These findings seem to hold as long as there is no stigma attached to being bilingual and as long as children are not expected to abandon their first language to learn the second (...)

What is language? (1)

- Language is a **system** (spoken, written, embodied) for **i)** sharing meaning, and **ii)** recording and mapping experiences and understanding
- When individuals use language they participates in a **social phenomenon**
- As a social (shared) phenomenon language needs **recognisable signs** (words), **structures** (grammar) and **conventions** (phrases, associations)
- When children learn language they learn how others use language and what others mean when using language *AND* how to add his/her own meaning

What is language? (2)

- Physical - it involves bodies
- Relational, social & emotional – it connects people together
- Cultural, historical, temporal – it bridges space and time
- Generative, cognitive, abstract – tool for and material of thought

DIFFERENT FORMS OF LANGUAGE
(spoken, written, read, heard, acted) PROVIDE
DIFFERENT EXPERIENCES OF LANGUAGE AND
DEMAND DIFFERENT LANGUAGE SKILLS

Different context, different language

- The language of school is often different – sometimes very different – from the language of home & communities (Tharp & Gallimore, 1988; Cazden, 2001)
- The language of school, for example, becomes increasingly abstract and removed from the here-and-now (Lwin & Silver, 2014)
- The language of home is not left outside the classroom but becomes one of the languages of the classroom and pupils need to learn how to use the different language well (Barwell, 2016)

Language as a lens for understanding

- In **everyday** language we can say that the sun rises and sets...
- In **scientific** language we have to say that the Earth rotates on its axis as it orbits the sun.
- Different languages think of the world in different ways

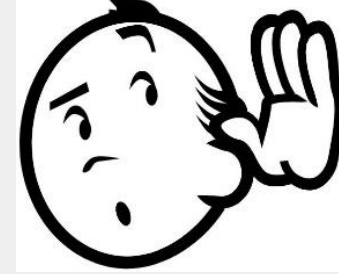
Speaking

- **Physical** - real-time & transient, many different voices, accompanying action (e.g. gestures)
- **Relational** – public, often one to many, pedagogic, involves authority
- **Cultural** - question/answer format common, often involves evaluation, development of discussion more challenging, learning new ways of speaking
- **Cognitive** – **participating** (space in which thinking is taking place), **performing** (demonstrating learning/sharing understanding)

Listening

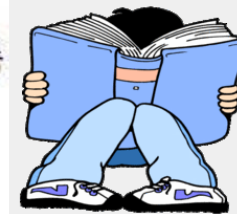
- **Physical** - real-time, value of being able to see and hear
- **Relational** - value of feeling safe, being able to concentrate, tuning in
- **Cultural** - knowing how to listen, being able to respond
- **Cognitive** - being able to remember what is said and to build ideas/understanding, being able to look from different perspectives

Reading

- **Physical** – eyes or touch, position/posture, physical handling of material, enduring
- **Relational** – often learnt through a relationship (prolepsis), part of becoming more aware of the surrounding world, expands engagement
- **Cultural** – how text is handled (direction of reading), sign system (letters, syllables, characters)
- **Cognitive** – engaging with an arbitrary sign system and understanding that it contains meaning, working with abstract meaning

NOTICE

**Dogs must
be carried
on escalator**

Writing

- **Physical** – how to hold a pencil, typing, touching
- **Relational** – increased distance to audience, need for clear expression, can be drafted, enduring
- **Cultural** – ‘rite of passage’, exchange of information, authority & legitimacy
- **Cognitive** - double processing (Vygotsky, 1978), complexity of linguistic forms to manage ideas

Embodied language

- Gestures are visual signs 'that contains the child's future writing as an acorn contains a future oak tree. ... writing in air, and written signs frequently are simply gestures that have been fixed' (Vygotzky, 1978: 107; Vygotzky, 1986)

Inscribing inside and outside...

- “For serious students, note-taking is an indispensable cognitive tool and study technique. Creating neurocircuitry for memory and meaning through the hand-brain complex is the key to understanding the value of hand-written notes. Think twice before relying solely on your laptop ...!”
- *Hetty Roessingh is a professor of education at the University of Calgary.*
<https://www.bbc.com/worklife/article/20200910-the-benefits-of-note-taking-by-hand>

KIELITIETOINEN POLKU: ASKELEET 1-7

2. ASKEL: OPETUSHARJOITTELU 1

Kielitietoisuus yhtenä teemana harjoittelun videolubeissa. Tämän lisäksi kielitietoisuus teemana kouluhavainnoissa.

4. ASKEL: POM-OPINNOT

Kielitietoisuus osana suomen kielen ja kirjallisuuden POM-opintoja, vuodesta 2021 alkaen myös osa POM-koreja

(päivittyä syksyn aikana)

6. ASKEL: OPETUSHARJOITTELU 3

Kenttäkouluharjoittelu, jonka aikana opiskelijat karttavat luokan oppilaiden kieliresurssia ja suunnittelevat ja toteuttavat vähintään yhden oppitunnin, jossa fokuks on oppilaiden kieliresurssien hyödyntämisessä.

1. ASKEL: JOHDANTO POM-OPINTOIHIN (Perusopetuksessa opettavat maailmalla opinnat)

Kaksi yhteistä luentoa *Monikielinen koulu ja kielitietoisuus* sekä *Aidinkieli ja matematiikan opetus* sekä näihin liittyvät demoryhmien tapaamiset

3. ASKEL: PROPE-TYÖSKENTELY (Opettajaopiskelijan kasvun kansia)

Opiskelijat reflektivat kielitietoisuuteen ja moninaisuuteen liittyviä kysymyksiä koulutuksensa aikana PROpe-kansioissaan

5. ASKEL: OPETUSHARJOITTELU 2

Harjoittelun aikana opiskelijat havaitsivat oppilaiden kieliresurssia ja kielitaidon rakentumista sekä harjoittelevat kielitietoisuuden pohdinnan sisällyttämistä tunti suunnitelmaan.

7. ASKEL: OPETUSHARJOITTELU 4

Opiskelijat rohkaistaan ottamaan laajempi näkökulma kielitietoisuuteen. Opiskelijat valmistautuvat työskentelemään vasta Suomeen saapuneiden perheiden kanssa ja huomiomaan ja ymmärtämään lasten kieliresurssia paremmin.

1. ASKEL: JOHDANTO POM-OPINTOIHIN

Tehtävät ja työkalut:

Keskustelut opiskelijoiden demoryhmissä sekä tutustuminen **Listiacin havainnointilomakkeeseen**. Näiden avulla opiskelijat voivat tutustua ja pohtia kouluympäristön kielitietoisuutta ja kielimaisemaa. Lisäksi <https://monikielisenoppijanmatkassa.fi/kielitietoisuus-eritiedonaloilla/oppikirjatekstit/alakoulun-ylli/>

Tekstit ja videot:

Kielitietoinen opetus – Kielitietoinen koulu (OPH)
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/15664-oph-kielitietoinen-opetus-kielitietoinen-koulu_netiversio.pdf

Tehtävät kotiryhmissä 1 – Havainnointilomake

- Tarkastelkaa pienryhmissä luennolla esiteltyä havainnointilomaketta
- Pohtikaa, miltä osin lomake linkittyy päivän luentoon
- Pohtikaa myös, mitkä osiot havainnointilomakkeesta olivat helposti ymmärrettäviä ja mitkä taas kaipaisivat lisää opastusta
- Avatkaa padlet: https://padlet.com/pauliinasopanen/kielitietoinen_toiminta
 - Käykää pienryhmässä tykkäämässä niistä aiheista, joiden tehtävänantoa piditte selkeänä
 - Kommentoikaa jokaista aluetta keskustelujenne pohjalta
 - Voitte kommentoida esimerkiksi
 - Mitkä kohdat vaatisivat selkeytystä tai
 - Miten voisitte hyödyntää lomaketta luokkahuonehavainnointien aikana tai
 - Miten lomakkeen eri osiot linkittyvät päivän luentoon

Tehtävät kotiryhmissä 2 – Alakoulun ylli

- Pohtikaa kielitietoisuutta alakoulun yllin oppitunnilla *Monikielisen oppijan matkassa* -sivuston avulla <https://monikielisenoppijanmatkassa.fi/kielitietoisuus-eri-tiedonaloilla/oppikirjatekstit/alakoulun-ylli/>
- **Pienryhmätyöskentely (3 ryhmää)**
 - Jokaiselle ryhmälle valitaan yksi sivuston tehtävistä
 - ryhmä 1 = kohdat I-II, ryhmä 2 = kohta III, ryhmä 3 = kohta IV
 - Ryhmät pohtivat sivuston tehtäviä yhdessä ja pyrkivät löytämään näihin sopivat vastaukset sekä pohtimaan tehtävää kielitietoisesta näkökulmasta
 - Lopuksi jokainen ryhmä kertoo tiivistetysti muille tehtävästään, siihen pohtimistaan ratkaisuksistaan ja siitä, minkälaisia ajatuksia tämä tehtävä herätti liittyen kielitietoiseen opettamiseen ja opettamiseen ylipäätään